

Godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, 19. i 20.
svibnja 2022.

Preporodna dvorana, Opatička 18

PRELIMINARNO PREDSTAVLJANJE NOVIH PUBLIKACIJA:

„ASPEKTI UČENJA GLAZBENOGA JEZIKA”;

„DIKTATI ZA NASTAVU *SOLFEGGIA*”;

„PJESMARICA ZA NASTAVU *SOLFEGGIA*”.

Prof.dr.sc. **Davora Radica**
Odjel za glazbenu umjetnost
Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu

NAMJENA PUBLIKACIJA

1. Pomoć nastavnicima solfeggia u koncepciji nastave i odabiru sadržaja;
2. Nastavna literatura za studente za kolegije *Metodika glazbene nastave* i *Metodička praksa*

Solfeggio – temeljni predmet glazbenog obrazovanja; stjecanje ishodišnih glazbenih znanja i vještina

U elementarnom smislu: ovladati intonacijom i ritmom;

U kompleksnijem vidu: razumjeti strukturiranost glazbenih komponenti.

Sistematizacija sadržaja u nastavi kao „otvoreni” koncept

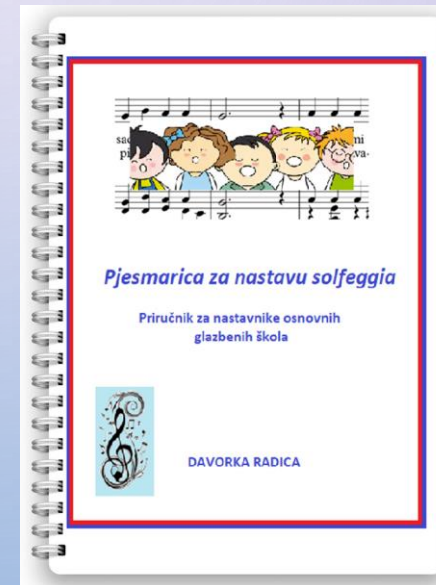
Teorija poučavanja

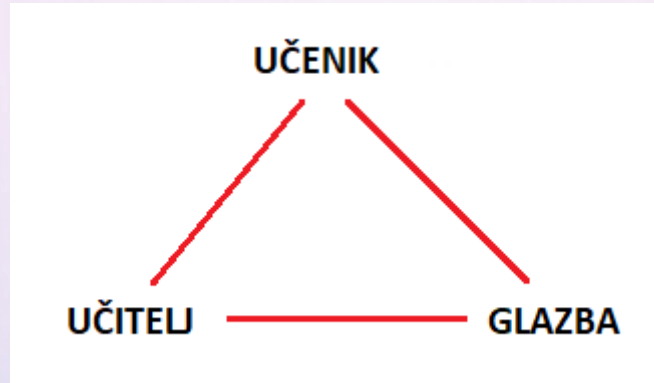
Diktati

Pjevanje

ASPEKTI UČENJA GLAZBENOGA JEZIKA

1. UČENIK

- Psihofizička priroda primanja glazbe
- Kognitivna psihologija glazbe
- Usporedba s učenjem jezika
- Audijacija

2. UČITELJ

- Znanja i vještine
- Ishodi i zadaci
- Metode relativne i apsolutne intonacije
- Ulazak u intonaciju
- Ulazak u ritam

3. GLAZBA

- Tonalitet
- Opći proces usvajanja tonike i ritma u metru
- Alteracije i modulacije
- Sistematizacija glazbenog sloga

Solfeggio izvan tonaliteta

- Intonacija u atonalitetu
- Modusna intonacija
- Pomak prema boji
- Slobodni ritam

GLAZBENI VOKABULAR: intonacijski, ritamski i harmonijski obrasci

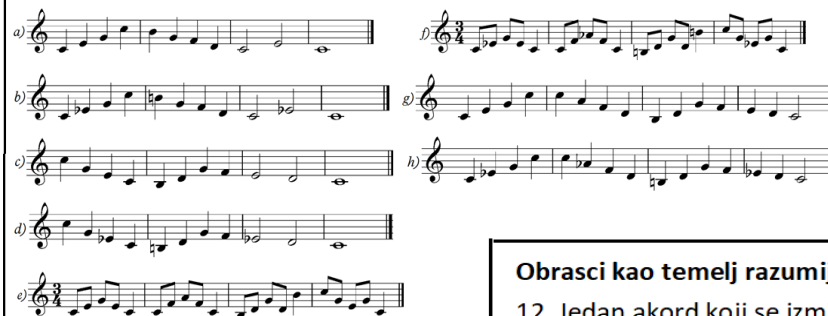
4. Početne neakordne alteracije u duru:

5. Početne neakordne alteracije u molu:

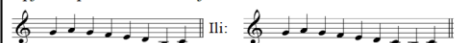
6. Kadence u duru i molu:

MELODIJSKI OBRASCI

1. Dijatonski obrasci u duru:

Kontekst koji se izvodi prije samih obrazaca može biti odsvirana kadenca ili otpjevani predloženi melodijski niz:

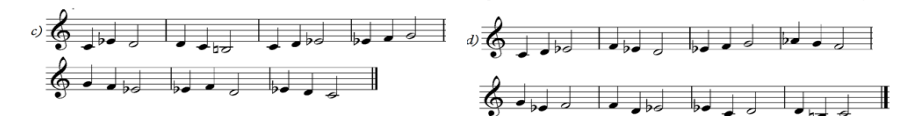

Grupe dijatonskih obrazaca u duru:

2. Dijatonski obrasci u molu:

Kontekst

Grupe dijatonskih obrazaca u molu:

Obrasci kao temelj razumijevanja harmonijskog konteksta

12. Jedan akord koji se izmjenjuje s tonikom:

U duru:

U molu:

Podjele na četiri

Sitna punktirana notna vrijednost

Triole

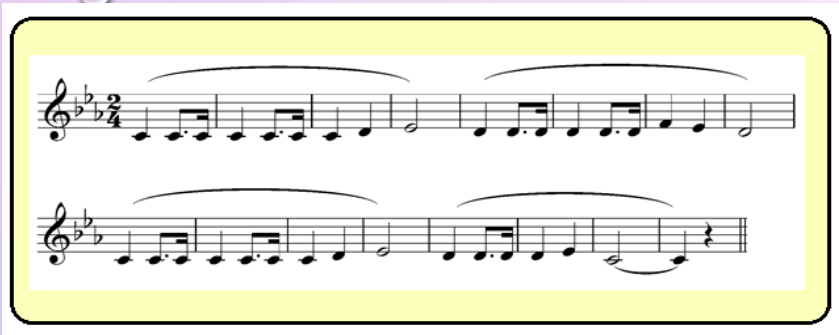

DIKTATI ZA NASTAVU SOLFEGGIA

1. Uvod
2. Temeljne pretpostavke rada na glazbenim diktatima
3. Ulazak u intonaciju i ritam
4. Primjeri glazbenih diktata (prva, druga, treća, četvrta grupa)
5. Dvoglasje
6. Početak razumijevanja govora glazbenih struktura i put ka upoznavanju umjetničke glazbe
7. Upoznavanje instrumentalnih zvukovnih boja

P.I.Čajkovski: *Album za mlade*, br. 8, *Lutkina sahrana*

Lutkina sahrana

P.I.Čajkovski

W.A.Mozart: *Eine kleine Nachtmusik*, KV 525, Romanze

Andante

W.A.Mozart: *Klavirski koncert, d-mol, KV 466, br. 20, 2. stavak, Romance*

Musical score for the first system of the Romance by W.A. Mozart. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G3, followed by a quarter note F4, and then a series of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The second measure continues with eighth notes: F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The third measure has a quarter note G3, a quarter rest, an eighth note F4, an eighth note G4, a quarter note F4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

Musical score for the second system of the Romance by W.A. Mozart. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of two flats. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G3, followed by a quarter note F4, and then a series of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The second measure continues with eighth notes: F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The third measure has a quarter note G3, a quarter rest, an eighth note F4, an eighth note G4, a quarter note F4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

Musical score for the third system of the Romance by W.A. Mozart. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of two flats. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G3, followed by a quarter note F4, and then a series of eighth notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The second measure continues with eighth notes: F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The third measure has a quarter note G3, a quarter rest, an eighth note F4, an eighth note G4, a quarter note F4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

G.Verdi, *Aida, Trijumfalni marš, 2. čin, 2. scena*

Musical score for the first system of the Triumphant March by G. Verdi. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of one sharp (F#). The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a triplet of eighth notes: B4, C5, B4. The second measure continues with a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The third measure has a quarter note G4, a quarter rest, an eighth note A4, an eighth note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

Musical score for the second system of the Triumphant March by G. Verdi. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of one sharp. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a triplet of eighth notes: B4, C5, B4. The second measure continues with a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The third measure has a quarter note G4, a quarter rest, an eighth note A4, an eighth note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

Musical score for the third system of the Triumphant March by G. Verdi. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of one sharp. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a triplet of eighth notes: B4, C5, B4. The second measure continues with a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The third measure has a quarter note G4, a quarter rest, an eighth note A4, an eighth note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

Musical score for the fourth system of the Triumphant March by G. Verdi. It consists of two staves in 4/4 time, with a key signature of one sharp. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand. The first measure is a half note G4, followed by a quarter note A4, and then a triplet of eighth notes: B4, C5, B4. The second measure continues with a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The third measure has a quarter note G4, a quarter rest, an eighth note A4, an eighth note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The fourth measure has a half note G4, followed by eighth notes: A4, B4, C5, B4, A4, G4. The system ends with a double bar line.

PJESMARICA ZA NASTAVU SOLFEGGIA

1. Namjena zbirke
2. Pjevanje na nastavi solfeggia
3. Dječja pjesma
4. Kriteriji odabira pjesama
5. O pojedinim skladbama
6. Tradicijske pjesme
7. Autorske pjesme
8. Metodička obrada pjesama

Dom

J. Gotovac

I-ma jed-na ku-ći-ca, dra-ga sr-cu mom, ta ku-ći-ca pod li-pom
U njoj ži-vi maj-ći-ca, do-bri o-tac moj, a i me-ni naj-ljep-še

sta-ri je moj dom, ta ku-ći-ca pod li-pom, sta-ri je moj dom.
ži-vjet je u njoj, a i me-ni naj-ljep-še, živ-jet je u njoj.

Podaci o skladbi:

Skladba se nalazi u zbirci dječjih pjesama/zborova *Iz čitanke kćerke Ranke* (1942).

Skladatelj: **Jakov Gotovac** (1895-1982), hrvatski skladatelj

Tekst: **Vinko Kos** (1914-1945), hrvatski pjesnik, književnik i pisac za djecu¹

Klavirska pratnja/harmonizacija: Davorka Radica

Prijedlozi za metodičku obradu pjesme u nastavi:

Faza rada	Prijedlozi za rad u nastavi
Početna	<ul style="list-style-type: none">• Uvježbavanje solmizacije u C-duru• Vježbanje određivanja tonike• Usmeni diktat
Srednja	<ul style="list-style-type: none">• Početno pjevanje dvoglasja

Sadila sam bosiljak

Hrvatska tradicijska pjesma

Musical score for the song "Sadila sam bosiljak". It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the vocal line.

Sa-di-la sam bo-si-ljak, sa-di-la sam bo-si-ljak
Haj-de-mo ga gle-da-ti, haj-de-mo ga gle-da-ti

u na-še-mu cvje-tnja-ku u na-še-mu cvje-tnja-ku.
je li ni-ko, pro-cva-o, je li ni-ko pro-cva-o.

Teče, teče, bistra voda

Hrvatska tradicijska pjesma

Musical score for the song "Teče, teče, bistra voda". It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the vocal line.

Te-če, te-če bi-stra vo da i-me joj je Sa-va,
Po njoj plo-vi šaj-ka la-đa sre-brom o-ko-va-na,
U njoj sje-di dje-voj-či-ca tan-ka i vi-so-ka,

te-če, te-če, bi-stra vo-da i-me joj je Sa-va.
po njoj plo-vi šaj-ka la-đa sre-brom o-ko-va-na.
u njoj sje-di dje-voj-či-ca tan-ka i vi-so-ka.

Dok mjesec sja

Umjereno

J. B. Lully

Ku-ca, ku-ca Pe - ro, prem-da već je noć: Daj mi jed-no
Ku-ca, ku-ca Pe - ro sve dok mje-sec sja: Daj mi jed-no

pe - ro, sad ću pi-sat poć. Svije-ća mi ne go - ri
pe - ro, pi-sat rad bi ja. Ne-moj kva-rit o - či,

u - ga-sla mi peć. Vra-ta mi o - tvo - ri, čuj bar jed-nu riječ!
su-tra bit će dan. Sad u mir-noj no - či svat-ko sni-va san.

Snivaj, spavaj

F. Schubert

Polagano

Sni - vaj, spa - vaj dije - te mo - je dra - go,
Sni - vaj, spa - vaj ko - lijev - ka - će - me - ka

nek ti pje - sma no - si lah - ki san Sve - ga svi je - ta ti si bla - go.
te - be bla - žit ka - o sla - tki - sni. Tvo - je že - lje sa - da - ne - ka

Sni - vaj mir - no dok ne sva ne dan.
do - đū ta - ko ka - ko že - liš - ti.

Podaci o skladbi

Skladatelj: **Franz Schubert** (1797-1828), austrijski skladatelj

Skladba u originalu: Pjesma *Wiegenlied* D 498, op.98/2

Tekst: najvjerojatnije **Matthias Claudius** (1740-1815), njemački pjesnik

Prepjev na hrvatski: Janko Žganjer

Faza rada	Prijedlozi za rad u nastavi
Početna	<ul style="list-style-type: none">• Uvježbavanje intonacije u F-duru
Srednja	<ul style="list-style-type: none">• Usmeni/pismeni diktat• Uvježbavanje kompleksnijeg dvoglasja
Napredna	<ul style="list-style-type: none">• Uočavanje oblika a a b a• Slušanje u originalu i poticaj za slušanje drugih skladbi F. Schuberta

1. Dom (Jakov Gotovac)
2. Djeca i maca (tradicijska)
3. Lahku noć (tradicijska)
4. Cin can cvrgudan (tradicijska)
5. Oj, Jelena (tradicijska)
6. Pleši, pleši crni kos (tradicijska)
7. Kiša pada, trava raste (tradicijska)
8. Zavičaju moj (tradicijska)
9. Sadila sam bosiljak (tradicijska)
10. Teče, teče bistra voda (tradicijska)
11. Oj, Jelo, Jelice (tradicijska)
12. Avanture maloga Juju (P. Bergamo)
13. Ringa, ringa raja (P. Gotovac)
14. Čestitka majčici (J. Kaplan)
15. Gle, igre li krasne (W. . Mozart)
16. Cvate ruža rumena (I. pl. Zajc)
17. Blista, blistaj zvijezdo mala (tradicijska)

18. Jesenska pjesma (V. Stojanov)
19. Uspavanka malom Isusu (tradicijska)
20. Zima (V. Rebikov)
21. Kad se pjeva (tradicijska)
22. Kako sunce djecu budi (M. Koerbler)
23. Buba Mara (M. Koerbler)
24. En ten tini (P. Gotovac)
25. Ala j' lijep (J. Hatze)
26. U šumi stoji ptičica (E. Humperdinck)
27. Spi, mило djetеšce (C.M Weber)
28. Uspavanka (W.A. Mozart)
29. Dok Mjesec sja (J. B. Lully)
30. Gdje je onaj cvijetak žuti (G.B. Pergolesi)
31. Nestala je sekica (J. Haydn)
32. Čežnja za proljećem (W.A. Mozart)
33. Sumrak (L. van Beethoven)
34. Ptičja tuga (L. van Beethoven)

35. Snivaj, spavaj (F. Schubert)
36. Ružica u gaju (F. Schubert)
37. Pozdrav proljeću (F.B. Mendelssohn)
38. Beskrajna sreća (F. Schubert)
39. Uspavanka (J. Brahms)
40. Lipa (F. Schubert)
41. Proljeće (R. Schumann)
42. Ah, što volim (J. S. Bach)
43. Mila si mi (J. Hatze)
44. Da sam ja ptičica (R. Schumann)
45. Brodarska (V. Lisinski)
46. Kiša pada (J. Hatze)
47. Cvati, cvati ružice (J. Hatze)
48. Majčica, moj anđeo (D. Pejačević)
49. Plešimo sad, braco mi (E. Humperdinck)
50. Večernji blagoslov (E. Humperdinck)

Hvala vam na pozornosti!

Prof.dr.sc. Davorka Radica
Umjetnička akademija u Splitu
Odsjek za glazbenu teoriju i kompoziciju
davorka.radica@gmail.com